

Proletari din toate țările, uniți-vă !

**Cînteia
tineretului**

Anul I

Nr. 15

12 pagini – 3 lei

Duminică

27 decembrie

1981

SUPLIMENT LITERAR-ARTISTIC

1982

LA
MULTI
ANI!

Fotografie de EDMUND HÖFER

**ÎN
ACEST
NUMĂR**

● SĂ TRĂIASCĂ ȘI SĂ INFLOREASCĂ ROMÂNIA, ȚARA PĂRINTEASCĂ – Plugușorul suplimentului (pag. 6-7) ● TINĂRA GENERAȚIE DE CREATORI A AVUT CUVINTUL I (pag. 8-9) ● PESTE SATE, HOLDE, CODRI, NINGE CU BELȘUG ȘI DOR, IAR ÎN SUFLET NI SE-ĂȘTERNE ANOTIMPUL TRICOLOR (pag. 2-3) ; ● NINSĂ RAMURĂ DE BRAD – Colinde, sorcove și alte obiceiuri pentru sărbătorile de iarnă (pag. 4-5) ● EVENIMENTE ÎN BIOGRAFIA AFECTIVĂ A TINĂRULUI CREATOR (pag. 10-11)

Peste sate, holde, codri, ninge cu belșug și dor Iar în suflet ni se-așterne anotimpul tricolor

În cetatea de iubire – România

Iată cum din vreme vin însemnându-ne sub frunți
Cerbi de nea cu stele-n coarne din cărunții noștri munți.

Și ne-aduc pe-un talger candid griul proaspăt incolțit
Pe-un ștergar pe care-o zină a țesut păduri de-argint

Și ne-aștem verde potecă tot din crengi de brad ales
Să ne fie casa casă, visul drept și rodul cimpului cules.

Să ne fie pruncii viednici anu-ntreg și viața-ntreagă
Iar sub raza de luceafăr plînea să ne fie dragă

Să ne fie reazem munții, marea-albastră și cimpia
În rotunda-ne cetate de iubire România.

Ninge-acum cu fulgi de cîntec peste munții mei Carpați.
Născători de mindre doine, de lumină și bărbați

Peste sate, holde, codri ninge cu belșug și dor
Iar în suflet ni se-așterne anotimpul tricolor

E o sărbătoare-n aer, umblă Feții-Frumoși prin noi
Riul, ramul își visează stroiul frunzei înapoi

Fiecare deal e-o țară, fiecare verb o stea
Iar poezii-mbracă rime de argint și flori de nea

Pe cînd vin din depărtare însemnându-ne sub frunți
Cerbi de foc cu griu-n coarne din străvechii noștri munți.

RADU FELIX

Lumină lină

Lumina din mine vine din părinți
din casa bunicii din cuiburi de rîndnici
din somnul și griul acoperit de floare
din lutul bătătorit de tălpile mele
din fîntînile-n care-mi uit chipul
și trupul mi-l pierd în gură de izvor
în formă de veșnică gură de piatră

Un nor de ochi ies din adînc
un nor de ochi infloresc în zăpezi
inalță coiful cu trei săgeți, pajura, bourul

Lumină lină îmi spun și mă învaluie-n purpură
„am ieșit” din cronicile părinților noștri – zic ei
din bunicii bunicii voștri am izvorit
să mai rămînem în vatră lumină,
apoi vom fugi în golul tăcerii
lăsîndu-vă iară
arcuri de pace, lină lumină în țară
și-anul nou străluminîndu-vă iară

ION IUGA

Colind auriu

La geamu-nghetat negreșit am să viu
ca la un țarm pașnic, să te colind
la noaptea înfiorată de-un pas argintiu
un adînc ritual împlinînd.
Să-ți fie gîndul preabun și curat
limpede, iar bucuria întreagă
casa preafecită, impresurată de visele calde
și-un păr și-o măr domnesc în ogradă!
Spații rotunde de cîntec să-ți fie serile
și-mpreună cu cei ai tăi dragi să trăiești
incandescența lucirilor din zăpada
izbucnirea culorilor pămîntești.
la geamu-nghetat te colind să-ți mai fie
diminețile trainice, multumite
și fiecare zi începută și luminată cu lumină
din luminile patriei și înmiresmată
cu mireasma dumbrăvilor adumbrate.
Amiezele pline, lucitoare, hotărîtoare
orizontul deschis dintr-un sunet;
nici umbră și nici tristețe să te ajungă
și crînguri întinse de fericire, să-ți doresc, mă incumet.
Ca la un țarm pașnic cu zorior
colindul meu cel pribeag te atinge
cu un ram de brad din Carpați, scuturat de zăpada
care topită, înlăcrimată pe degete se prelinge.
Din zmalțuri lucioase, din visc, din beteală
colindul meu te-nconjoară acum
să-ți fie aurie casa și numele
să-ți fie ales, cumpănit orice drum.
La ceasu-nghetat, la anul ce vine,
la clipa cu gîndul ca luminosul prier
la geamul tău cîntecul meu îndrăznește.
să fii fericit, Ierul-ler, Ierul-ler...

CLEOPATRA LORINȚIU

Ninsori în pace, patria mea!

Cît de mult seamănă Repu-
blica în decembrie aniversar,
cu pasărea păcii, cît de curat
gîndul îi mingieie zborul și mai
ales cît de puternic inima îi
ascultă cîntecul devenirii și al
împliniri. Nu o dată, rostim,
sîntem tineri! De atîtea ori
rostim aceasta cu orgoliul
virstei, crezînd cu tărie în ea.
Și ori de cite ori visăm, cin-
făm, sau înfăptuim, nu uităm
nici o clipă că purtăm pe u-
mări virsta aceasta, în care ci-
reșii se scutură de floare pre-
cum ninsoarea, și, între peta-
le, rodul se întrezărește ro-
tund. Nu uităm și nu ne sim-
țim vinovați.

Să avem puterea aceasta de
a arăta cît sîntem de tineri!
Prin noi înșine, dovedim zilei
că-i sîntem dimineață, florii
că sîntem rod curat și bun.
Căci sevele noastre sînt sănă-
toase și limpezi, ochii des-
chisi, inima îndrăzneată și tot-
deauna privim drept și tot-
deauna în față.

Există în patima noastră de
a fi tineri un univers ce poate
reconstitui viața, privind fără
părtinire înainte și înapoi.
Sîntem liberi în patrie, prin
munca minții și brațelor,
sîntem demni și plini de tu-
mult ca izvoarele prelinse din
stîncă. Și flacăra încrederii în
bine imobilizează egoismul,
lașitatea, rătăcirile sau vani-
tatea.

Fără vorbe mari, a fi tinăr
în Republica Socialistă de azi,
este o responsabilă existență.
Cu simțuri ascuțite, noi isco-
dim, onești, dirji, uneori stri-
dent de fericiti în fața unei
flori, noi rivnim la mai mult,
la trainice armonii. Și dacă în
fața unei realizări ochii devin
mai limpezi, dacă numai una
din ideile ce s-au născut
odată cu fapta este în stare
să înfrunte rigurile producției
și dacă numai un singur vers
va rămîne în inima noastră,
încredeți-vă în acei tineri. În
acei tineri ce trec alături, ac-
ceptînd cu greu biruința de o
clipă, se naște trăinicia și
bucuria adevăratului om. Om
pe care inerția succesului nu-l
poate duce la resemnare în
mediocritatea haurilor. Inteli-
gența și tensiunea la care
gîndurile sale ard, nu consu-
mă ci stimulează reușita. În-
flăcărarea personalității lui
este în angajarea împlinirii
gîndurilor, o bucurie. Umăr
lingă umăr acesta este echi-
librul creatorului tinăr în pa-
trie cu generația căreia îi a-
partine. Pe această cale, sigu-
ranța adevăratei și profunde
experiențe devine începutul
zborului. Oricît de anonim ar
fi creatorul tinăr, pentru spi-
ritul creator al unei generații,
el rămîne perfectă garanție
a împlinirii noastre, a tuturor.
Sînt convins că generația tin-
nără înseamnă mulți oameni
de talent, de suflet și cred că
ceea ce timpul se pregătește
să întîmpine ca pe o soartă e-
ternă, le aparține. Și astfel nu
pot să nu doresc în decembrie
decît ninsori în pace, patria
mea!

CĂTĂLIN BORDEIANU

LA MULȚI ANI PREA BUNĂ ȚARĂ

Muzică: NICOLAE COSTIN
Versuri: ȘTEFAN MITROI

Poco rubato

1. În spre lar - ră - la - ra - ra - te -
2. Ţi - vo - ră - te - ra - ra - ra - te -
3. Deci, cu vi - ne - ra - ra - ra - te -
4. Ea - te - bi - ne - ra - ra - ra - te -

un - gria - vor - cu - dîpi - de - brîni - Lîmpi - de - griu - li -
de - na - al - bă - de - pe - ma - să - le - na - ler - în -
rî - i - ter - ne - n - stră - ri - rîi - să - ra - ra - ru -
hăr - țe - nou - tre - ca - te - sîr - te - mu - ra - te -

lă - cri - rîmă - să - în - lă - ri - mul -
soap - tă - ca - au - să - pe -
oc - e - ra - ra - de - sub - noa - ghî -

din - tre - gîndu - Pres - te - na - tu - n - do - ru - ra - re -
de - lar - vou - în - sorc - ar - să - ra - es - te -
le - ru - ter - me - lin - ge - ar - să - ra - ra - ra -
e - ge - dar - ca - ra - ra - ra - ra - ra - ra -

de - din - soa - re - mari - o - gîndu - Se - ro - tesc - în -
cun - a - tîra - tu - tîr - a - ca - să - ra - ra - ra -
mur - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra -
să - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra -

că - run - tin - du - i - tin - pic - te - o - cad - și - ca -
se - ra - să - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra -
tîc - să - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra -
voie - tră - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra - ra -

Tineri în Republica mereu tînără

A gîndi, a scrie, a construi
cu certitudinea că dai sens
unui spațiu al dragostei este
șansa noastră de a fi tineri în
Republica Socialistă România.
Tineri în idel, în respirația
unui veac dăruit cu iluzii, cu
semne de întrebare, cu pre-
faceri și, mai ales, cu gene-
rații ce se vor asimilate în
marele flux istoric, ca o va-
loare a trecerii. Este o aspirație
a celui ce simte patria fremă-
tînd în propriul ei anotimp,
anotimpul socialist, cînd inte-
lesurile se modifică, părăsesc
matca obișnuitului, spre a-și
proiecta dimensiunea în con-
științe, aceste inepuizabile re-
zerve ale lucidității, în care
unica, suprema măsură ră-
mîne omul, respectul pentru
ceea ce brațele și gîndirea
lasă civilizației.

Și doar puritatea zăpezii,
și ea rotundă ca o iubire ce
ne cuprinde generoasă, ca o
Republică tinără, mai ega-

lează, poate, imensa sărbă-
toare de a ne ști la noi acasă.
Doar puritatea zăpezilor în-
cendiînd cu alb copilărosc
neliniștea unor căutări mai
poate sta alături bucuriei de
a ne simți cu întreaga ființă
lingă inima țării ce respiră
egal pentru toți ai ei. Este
aceasta o șansă de a rămîne
tinăr, de a gîndi liber despre
tot ce visul împune realității.

Și nu întîmplător ideea de
Republică o asociem cu per-
fecțiunea sferei, cu rotundul
ei alunecînd în contururi pre-
cise, deasupra căruia ne
plimbăm palmele, avizi de for-
me exacte, ca și cum am ține
în palme pămîntul însuși,
atenți să nu ne scape, să nu
se spargă. Veghem din con-
știința noastră tinără, revolu-
ționară pentru că zăpada să
se astearnă aceeași, curată,
în fiecare an.

CARMEN FIRAN

Peste sate, holde, codri, ninge cu belșug și dor Iar în suflet ni se-așterne anotimpul tricolor

Patria, eternă mamă

Cînd e vorba de patrie, nici o cîntare nu-i e de prisos, nici o parabolă nu-l limitează spațiul, dimpotrivă, o luminează mai mult. Orice sfîrșit de an pregătește un nou început. Deși nu se confundă cu ciclurile vegetale, ciclurile calendaristice par a avea aceeași putere de germinare. În cugete, firește. Bilanțul fuzionează fericit cu speranța, răspunsul încolțește din întrebare. Cine sint eu și încotro mă îndrept? Cît din harul meu ajută sentențelor? Cît adevăr transmit prin operă? Este trecerea mea o ocazie fericită de a mă înălța la idealurile lumii pe care o traversez? Cît din ființa mea locuiește în patria spirituală a acestui popor? Cîtă patrie reflectă conștiința mea?

Nici nu ne putem închipui cît de grăbit e timpul. Generațiile se succed cu repeziciune. Azi tinăra speranță, mine certitudine, poimîne un reper. Cei care reușesc să parcurgă etapele acestea cu succes, fiindcă nu toți sint hărăziți, poartă o răspundere morală

nebănuț. Ei, dar nu numai ei — e nevoie și de calfe pentru zidari — se întîlnesc în patrimoniul pe care-l construiesc, în granițele spiritualității străvechi, prin valorile transmise. Prin glasul și mina lor prosperă patria. E un miracol. Nașterea fiecărei generații o revigorează și o întinerește. În loc să-i secătuiască puterile, îi renasc. Îmbogățindu-se, îmbogățeste. Patria e o mamă eternă.

Fericită coincidență ca Ziua Republicii să fie în apropierea schimbării de fanion a anilor. În perioada cînd apar mieli și crește pe nesimțite ziua, la vremea cînd încolțesc speranțele și cad zăpezile bogate. Mi se pare că, în ciuda frigurilor de crapă pietrele, sărbătorile de iarnă au cea mai patetică înfățișare. Statuara lor e plină de interogații. Niciodată conștiința oamenilor nu e mai trează ca acum. Privești cu detașare în urmă, scrutezi cu luciditate înainte. Ce mai trebuie făcut? Ce-al omis? Ce șanse îți oferă viitorul? Visezi realizări fără

închipuire, năzuiești spre planuri uriașe. Sporești ale lumii gînduri și vrei pace pe planetă. Înălți imnuri de slavă pentru acei care o propagă. Meditezi la patrie și speră să-i mărești cu încă o idee zestre. Că fiul vin și pleacă și ea pururea rămîne. Sărbătoarea ei e sărbătoarea ființei noastre de odrasle gînditoare care, slujind-o, ne însemnăm trecerea. Și ea se face observată prin fermentația ideilor noastre și noi ne facem cunoscuți prin sprijinul ei real. E o osmoză de netăgăduit ca între plante și lumină, și cu cît soarele e mai darnic, cu atît florile sint mai pline de parfumi. Căci soarele nu are frumusețe fără viața pe care o regenerează, și patria se înalță cu mărturiile fiilor ei. Așadar, la cumpăna anilor, de Ziua Republicii, bilanțul patriei e dat de împlinirile noastre și bucuria ei sint ele. Și noi am avut un an bogat. Speranțele sint pe măsura împlinirilor.

MARIUS TUPAN

Sărbătorile vin iară

Ninge, ninge peste țară,
Sărbătorile vin iară.

Dar nu-ncep ca orice zi.
Vin cu daruri la copii:

Porumbițe la fetițe
Și panglici pentru codițe.

Porumbei la băieți,
Să umple cerul cu ei.

Cu sticleși pentru băieți,
Cu secrete pentru fete,
Cu cercei pentru femei,
Cu mănuși pentru mătuse,
Cu dorinți pentru părinți
Și covrigi pentru bunici.

Și cu brazii împodobiți
Puși în casele curate;
Cu urări și colindări
La ferestre luminate.

La mulți ani cu voie bună!
La mulți ani cu sănătate!

CAROLINA ILICA

Desene de SIMONA POP

La mulți ani, țară!

La mulți ani cu sănătate
Și zăpadă în pridvor
Unde-s stelele aproape
De omăt lumina lor.

S-avem belșug în toate
Și temelul cel curat
Al zăpezilor bogate
Peste rodu-ntemeiat.

E sămînța pusă-n brazdă
Pentru anul care vine
Să ne bucurăm acuma
De temelul de-mpănă.

Este timpul, clipă dalbă
A ninsorii care cade
Peste gene, peste pleoape
Peste buze. Rostiri calde

Să aducem sărbătorii
Aromind din strai de cetini
Datină ce din vechime
O păstrăm și-o știm, prieteni.

Către anul care vine
Acum, la sfîrșit de an
O dorință de mai bine
Și voința unui neam

Ce se știe-al său acasă
Cu strămoșii și copiii
Să ne fie masa-masă
În pace, gîndul rostirii.

La mulți ani cu sănătate,
Cu belșug și rodnicie
Azi, cînd din ninsori curate
Țară, îți dorim să-ți fie.

MIHAI BĂRBULESCU

Colo-n sus pe zorior

Hai lumucă și iar hai
sufletu-mi coadă de buhal
scris pe la dalbe sărbători
gema a obcină de flori.

și numa-așa c-așa-l doru
pe Veci secat-a ochisoru
ca ochiul galbin de fintină
ce n-a mai plins de-o săptămînă.

și zi-i bade din ceteră
că Viața mea nu-i meșteră
să-și tirie pe prund gerunții
să-și scuipe-n sin patimă frunții.

și colo-n sus pe zorior
florile dalbe flori de măr
se află-un scaun de hodină
corind cu „hină lin lumină”.

GEORGE STANCA

Seninul citor ninsori

flori și flori
și noi și noi
neaua de din zare
riset de copii
soare cînd răsare
rodul citor gli
nimeni nu caute
timpul să-i vatem
cu un cerc mai mic
neaua să nu-mi tulbure
din nimic, nimic
cenușă și pulbere
păsări ucise
din teama de vise
mai trec, se petrec și mai trec
zile și ani, veșnicile
o lumină, lumină în cerc
și rodesc pentru mine cimpiile
florile dalbe, flori
seninul citor ninsori
aici mai zimbim despre viață
și vrem nesfîrșit să zimbim
flori dalbe, flori dalbe de viață
flori dalbe și-un soare deplin
nimeni nu caute,
timpul să-l vatem
seninul citor ninsori
florile dalbe, flori.

OLTEA MUNTEANU

Republica, azi

Pe sub hlamida iemii curg riurile noastre
În vaduri legendare asemeni unui gînd
Ce rotunjește țara de dincolo de astre
Și o aduce astăzi cu veacurile-n rînd
Ca pe o scumpă zestre mai scumpă decît toate
Eternizînd și glasul sculptat adînc în piatră
Și piatra ce rămîne pentru eternitate
Sub flamura unirii ca o nestînsă vatră...

Cimpiile îmbracă veșmint de sărbătoare
Imaculînd și virste și datini laolaltă
Cînd sub hlamida iernii sclipesc ușor izvoare,
Iar țara merge demnă spre clipa ei înaltă
Cu ziua de unire în viitor — catarg,
Arc peste timp și vatră pentru statomicle
Ce unul gînd asemeni deschide-n zare larg
Drumul spre comunistă și noua Românie.

VASILE ILIANU

Țara

Pe aici, pe undeva,
Cade lumina de la o stea,
Cade frunza de la un pom,
Cade gîndul de la un om.
Iese ciuta să-și sperie frica
Și albina indulcindu-și aripa
Și e marța mireasă de luni,
Se despart cei răi de cei buni,
Și munca și plînsul de vis,
Pămîntul rămas de solul trimis,
Viața nu moare, moartea se naște
Aceleși munte Miorița îl paște
Aceleși pietre alte ape le trec,
Aceleși eroi prin timp se petrec.
Alte mari ierni vin de se lasă
Trebuie să fim pe aici, pe Acasă!

MARIAN BODEA

NINSĂ RAMURĂ DE BRAD

Colinde, sorcove și alte obiceiuri pentru sărbătorile de iarnă

Argument

Obișșia mea de țaran s-a logodit de la începuturi cu tainica strălucire din cuvintele Datinei. Nu știam dacă voi fi poet, cum n-o știu nici astăzi, dar m-am încumetat încă de mic să intru fără sfială în tărîmul „vorbirii în bobote”, vorbite despre care, mult mai târziu, aveam să aflu cu bucurie destăinuirii tulburătoare, de la doi neîntrecoți stăpînitori ai tilcurilor sale, Ion Gheorghe și Nichita Stănescu.

Iată de ce, acum cînd Colindele, vremelnice și fără voia noastră rătăcite în hățiturile uitărilor, se-ntorc prin porțile din față de la casa țării, dintr-un îndemn petrecut șlefuitorilor de cuvinte dinspre înalta simțire patriotică și vizionară a celui ce ne cirmuiește destinul, acum cînd colindele se întorc, odată cu zăpezile, neîntinate, ce cad printre stele în curtea țării, încerc o călătorie prin troienele de aur și de argint ale Datinei. O fac cu nestrămütata convingere că cel mai stră-

lucitor tratat de prozodie, pe care, noi românii îl avem la îndemînă pentru meșteșugul scrisului, e marea noastră creație populară, inimitabilă la temperatura conformismului, inimaginabilă în scara tiparelor străine și inepuizabilă prin flacăra aprinsă în noi.

Forța de expresie a Colindelor ține de un izvor atît de vechi, încît nici nu mai putem alege clipa de-acum de fuioarele timpului din obișșile Dorului-Datină. Și e de datoria noastră să ne oglindim în undele acestui izvor, de vreme ce putem gîndi Colindele ca cele mai vechi poezii cu „formă fixă” ale noastre. Din undele Dorului-Datină, apelînd la expresia modernă a limbajului poetic, la particularitatea noastră emoțională, la sentimentele noastre de azi, sentimentele unor oameni noi într-o patrie înnoită revoluționar, putem făuri noi constelații de sensuri, redescoperite și re-asezate în tiparele desăvîșirii.

GEORGE ȚARNEA

La Dalba Cetate

DUPĂ UN COLIND DIN COMUNA LUNCAVIȚA, TULCEA

La Dalba Cetate,
Cu stelele-n spate,
Cu soarele-n față,
Joi de dimineață,
Pe rouă, pe ceață,
Prundurel de mare,
Trece de-a-ncălare,
Din visele sale
Un oștean în zale.
Dunărea se-ntreabă
Marea se întreabă
„Unde-aiți grabă?”
Oltul ce răspunde,
De jos de sub unde.
„Eu l-am cunoscut,
Și l-am mai văzut
Și l-am mai scaldat,
Cal i-am adăpat,
Zale i-am udat
Și l-am îngropat
Tot de-a dreapta mea
Sub o pietricea,
Lingă o vilcea”,
Dacă-l auzeau
Valuri repezeau,
De-l impresurau
Și iar întrebau
Dunărea și marea
„Care e chemarea?”
Oltul aștepta,
Nici că se ferea
Și le răspundea
„Dunăre-mireasă
Și Mare-crăiasă
Trageți peștii mari
Mai spre lopătari
Și peștii de soi
Spre setcile noi
Și-ntindeți de-o masă,
De-o masă frumoasă,
Că cel călăret,
Cu zale de preț
Nu e vreun străin
Cu gîndul hain,
Ci oștean străbun
Cu sufletul bun”.
Ele de-auzeau
Se și pregăteau,
Masă de-ntindeau.
La Dalba Cetate,
Cu stelele-n spate,
Cu soarele-n față,
Pe rouă, pe ceață,
Joi de dimineață

Se-ntorcea din somn
Prea slăvitul domn
Mircea cel Bătrîn,
Și cînd ajungea
El descăleca,
Mării de-i zicea:
„Mare, doamna mea,
Și limanul meu,
Te-am visat mereu
Și m-am deșteptat
Dintr-un somn uitat
Și m-am bucurat
Că din matca mea
S-a rotit o stea
Din Dunăre-n Mare,
Din Mare-n Sătmare,
Din Sătmare-n zori,
Din zori peste flori,
Din flori peste brazi
La vremea de azi.
Și mai mult de-atît
Încă am văzut
Vatra-ntinerită
Țara daurită
Și la țară-n prag
Nu cuget pribeag,
Ci braț voinicesc,
Suflet românesc,
Om de omenie
Fiu de Românie,
Cirmaci încercat,
Cu suflet bărbat –
Lăudat să-i fie
Visul în vecie,
Că e vis de pace
Dinspre țară-ncoace
Și din valul mării
Pînă-n zarea zării,
Lume să trăiască
Țara să-nflorească
Vița românească”.

Ce-i mai bun pe-acest pămînt?

DUPĂ UN COLIND DIN CRIȘCIOR, HUNEDOARA

Colo jos la izvoarele,
Creangă de măsline,
Prund cu mîrgăritărele,
Malurile de smicele,
Valurile vălurele,
Se topesc stelele-n ele,
S-a făcut de-un iezere
Și coboară-un porumbel
Să se scalde, să se-adape
Cu veciile din ape.
Cum se scaldă – așa se-ntreabă
„Ce-i mai bun pe-acest pămînt?
Ce-i mai bun ca pacea lumii
Și-un pruncuț la sinul mămii?
Că de-i pace,
Griu se coace
Și pruncuțu-a crește mare,
Dacă-i tîhnă-ntre hotare.
Ce-i mai bun ca zborul mie
Și ca om de omenie,
Că de-i pace, sint de toate,
Cu frăție și dreptate”.
Cum se scaldă – așa se-ntreabă
„Ce-i mai bun pe-acest pămînt?
Ce-i mai bun ca miinile,
Cînd frămîntă piinile
Și mai bun ca soarele
Cuprînzînd popoarele?
Că de-i pace peste fire
E și slavă-n omenire”.
Creangă de măsline.

Cozioară, Lozioară

DUPĂ UN COLIND DIN COMUNA SALATRUCU, ARGEȘ

Cozioară,
Lozioară
Scoate-ți ciutele pe-afară,
C-a răsărit soarele,
Sau deschis izvoarele,
S-au topit troienele,
Și-au verzit poienile.

Cozioară
Surioară
Scoate-ți ciutele pe-afară,
Că de sus, prin frunza rară,
Se preferă și se-așază
Pe pămînt rază de rază
De-ți îmbracă stîncile,
Și-ți smălțează luncile.

Cozioară,
Lozioară
Scoate-ți ciutele pe-afară,
Că s-au dus ai vinători
Dincolo de trecători,
La un sfat cu înțelept
Să-l roage de sfatul drept

Bătrînul i-a primenit
Cu ilice de argint,
De argint și mîrgărit,
Și cu brazii le-a vorbit:
„Voi feciori,
Vinători
Nu mai dați iama prin flori,

Că-s firave și-or să piară,
Făr'-s-apuțe miez de vară.

Mult mai bine vă urcați
Printre jnepenii-nurcați,
Peste frunza boziei,
Pînă-n virful Coziei
Să vegheați ca soarele
Țara cu hotarele”.

Cozioară,
Surioară
Scoate-ți ciutele pe-afară
Prin mătasea ierbilor,
La fîntina cerbilor,
Că vîntul nu mai vîntește,
Troian nu mai troienește.
Gerul nu mai geruiește.
Dear mai sus într-un priob,
Unde-a mas un căprior
E un brod cum nu mai vazi.
Nins cu stele de zăpezi,
Dorm sub el un pîlc de ieri.

Sorcova griului

Cetinioară
Sorcovioară,
Peste țară
Să răsără
Griu cu spic
Voinic
La vară.

Sorcoviță
Roșcoviță,
Sub zăpada bălăiță
Doarme griul și visează

Cerul verii de nămiează
Cînd se-aprinde soarele
Să coacă ogoarele.

Sorcovă
De datină –
Griul nu se clatină,
Ci de veacuri stă de veghe
Sub mișoasa iernii zeghe
Înfrățit cu dorul țării
Pentru limpezimea zării.

Sorcova florilor.

Sorcovă de nalbă –
Cu florile-n salbă –
Și de fildșoară
Și de scorțșoară
Și de calomfir
Și de trandafir
Și de ghiocci
Și de brebenei
Și de viorele,
Cu stele prin ele.
Sorcovă plăviță
Din joardă de viță
Cu mirt înflorit:
„Bine v-am găsit!”
Roditori ca merii
Sub soarele verii.
C-am umblat
Ne-am predumblat

Prin lunci cu verbine,
Ca niște albine,
Prin grădini în floare
Să-mpletim urare.
Și de-am izbîndit,
Iată c-am venit
Să vă sorcovim
Cu soare, cu lună
Pentru viață bună
Cu ceru-nstelat
Pentru rod bogat
Să aveți la muncă spor,
Voie bună tuturor –
Ca florile să-nfloriți
Și ca ele să rodiți,
Ca griul să vă-nfrățîți.
Sorcovă de meri gustoși
Să ne vedem sănătoși –
„La anul și la mulți ani!”

Sorcova mîrgăritului

Sorcova, vesela,
De cu vreme
Peste vreme –
N-ați avea de ce vă teme!
Să trăiți,
Să fiți uniți
Ca florile merilor,
Ca spicele verilor,
Ca neaua troianului
Ca zilele anului.
La zbor
Drepti ca ciocirlia
Și-ntr-un dor
Cu România –

Că ni-i casă tuturor
Sub slăvitul tricolor.
Luți ca gîndul
Și ca vîntul,
Unde-ați zălogit
Cuvîntul.
Tari ca stinca munților,
Blinzi ca roua frunților,
Drepti ca trunchiul bradului,
Buni ca locul vadului,
Să trăiți,
Să mîrgăriți,
Ca mîrgean-mîrgăritar
Din hotar pînă-n hotar.

NINSĂ RAMURĂ DE BRAD

Colinde, sorcove și alte obiceiuri pentru sărbătorile de iarnă

Colindul Soarelui

DUPĂ UN COLIND DIN
ZONA BISTRITA-NĂSAUD

Soare-n cer, soare-n pământ,
Soare-n toate cite sint.
Soare-n cerul cerilor
Și-n frunza merilor
Și-n prunduțul riului
Și-n cununa griului
Și-n roua ierucilor
Și-n leagănușul pruncilor.

Da'sub soare ce-mi răsare,
De cu zori la mindră zara ?
Răsărit-au, răsărit
Din fintina-zodie,
Un puiuț de rodie
Numa'cit de se zărește
Și din mugur floare-i crește.
Și din floare ce-mi înfloare ?
Țara-ntr-ale ei hotare,
Din Sătmăr la prund de mare,
Cu Dunărea-n cingătoare
Și ploaia prin cosiță,
La năframă foi de viță
Și Carpatul cununită,
Cetinuța la alătu
Și izvoare în cofiță.
Horboțica poalelor -
Aurul ogoarelor.
Pe chindea -
Curcubeie,
Cin'a hi-nsetat să beie,
Numa'samă-n gind să deie,
Dac-au ostenit
Și s-au rinduit
Toamna la arat
Pentru semănat,
Țara-n lung și-n lat,
Griu din ăi curat.
Iarna la nălbîț
Și la jurebit.
În primăvărări
Dac-au tras cărări,
Pină către zări
Turmei de miori.
Vara la cules,
De-au crescut pe șes
Griu din ăi ales
Și-au cosit polog
Și-au clădit de-un stog
Și l-au treierat
Și l-au prefirat
Și-ncă de-au spălat
Spic de griu măscat,
Cu boabe de rouă,
Pentru piinea nouă,
Și l-au pus în saci
Să-nchelbe colaci.
Soare-n cer, soare-n pământ,
Soare-n toate cite sint,
Soare-n casa omului
Și-n crenguța pomului
Și-n iarba cirlanilor
Și-n cumpăna anilor,
În strunguța ei'or
Și-n ieslea berbecilor -

Țara-n vecii vecilor,
De cu fiii săi să crească
Tot în vatră românească,
Să-nflorească, să rodească,
Straile să-și primenească,
După legea strămoșească.
Soare-n cerul fără nor
Soare-n viața tuturor,
Soare-n matca timpului
Și-n sămința cimpului,
Soare-n ginduri și-n bucate,
La mulți ani, cu sănătate !

Zorii de ziuă

DUPĂ UN COLIND DIN
COMUNA CĂLINEȘTI, MA-
RAMUREȘ

Sculați, sculați gospodari,
Zorii de ziuă,
C-au zinit colindătorii,
Zorii de ziuă,
N-au zinit că n-or dormitu,
Zorii de ziuă,
Ci cu bradu-mpodobitu,
Zorii de ziuă,
N-au zinit că s-or aflu,
Zorii de ziuă,
Ci-or zinit cu colindatu,
Zorii de ziuă,
Să vă cinte lingă prag,
Zorii de ziuă,
Fi-vă Anul Nou cu drag,
Zorii de ziuă,
Preste zile a vă fire
Zorii de ziuă,
Viața toată cu iubire,
Zorii de ziuă.
Pace-n lume, pace-n casă
Zorii de ziuă,
Și frumoși coconi la masă,
Zorii de ziuă.
Sculați, sculați gospodari,
Zorii de ziuă,
C-am zinit cu daruri mari,
Zorii de ziuă,
Cu noi dacă le-am purtatu,
Zorii de ziuă,
Am imblat neincetatu,
Zorii de ziuă,
Nice-n drum n-am odihnitu,
Zorii de ziuă,
Pin'ce casa v-am găsitu,

Zorii de ziuă,
Și-aice dac-am ajunsu,
Zorii de ziuă,
Cerem gazdelor răspunsu,
Zorii de ziuă.
Scoală, scoală gazdă mare
Zorii de ziuă,
Să-ne-trebi de mindru soare,
Zorii de ziuă,
C-am zinit cu el pă brață,
Zorii de ziuă,
Și l-am pus la poartă-n față,
Zorii de ziuă,
Și l-am pus pă grindă-n poartă
Zorii de ziuă,
Spor la gindul ce vă poartă,
Zorii de ziuă,
Mai belșug din cit o fost,
Zorii de ziuă,
Ăsta-i mare dar al nost'
Zorii de ziuă,
Rămii gazdă-ntinerit,
Zorii de ziuă,
Ca soarele-n răsărit,
Zorii de ziuă.
Cum dă el prin geana zării,
Zorii de ziuă,
Să gindii la gindul țării,
Zorii de ziuă,
Cum trudesc albinele,
Zorii de ziuă,
Să lucrați cu binele,
Zorii de ziuă.
Și colinda de-am gătatu,
Zorii de ziuă,
Pace-n casă v-am lăsatu,
Zorii de ziuă,
Fire-ți gazde sănătoase,
Zorii de ziuă,
Că plecăm și-n alte case,
Zorii de ziuă.

Dusu-ne-om, ne-om dusu!

DUPĂ UN COLIND DIN
COMUNA MARGA, CARAS-
SEVERIN

Dusu-ne-om, ne-om dusu
Pre giosu, pre susu

Leron-Dalerui,
Să păzim cirezi
Care pasc zăpezi,
Leron-Dalerui.
Și dac-am astatu
Tot ceru curatu,
Leron-Dalerui,
Prin porți de lumină
În țara grădină,
Leron-Dalerui,
Noi ne-am înturnatu
Și ne-am mirunatu
Leron-Dalerui,
De cite-am văzutu
Că s-au prefăcutu
Leron-Dalerui
Din mugure-n floare,
Din floare-n odoare.
Leron-Dalerui.
Și-n tot ce-am găsi
Noi ș-am deslușire
Leron-Dalerui,
Neaua munților,
Roua frunților
Leron-Dalerui,
Rivna miinilor,
Vatra piinilor
Leron-Dalerui,
Dorul dorului,
Tihna omului
Leron-Dalerui.
Dusu-ne-om, ne-om dusu
Pre giosu, pre susu
Leron-Dalerui,
Să păzim cirezi
Care pasc zăpezi,
Leron-Dalerui.

Joc de căiuți

Iuți
Căiuți
Din Rădăuți,
Cu copite
Potcovite
Cu potcoave
De carboave
Și caiele
De nuiele,
Scapără stele
Sub ele
Unde-ați mas,
Unde-ați rămas,
La ce tum străin
Ați tras ?

Nici n-am mas.
Nici tun n-am tras
Doar o noapte
Am rămas
La Vadul Sirepului
Din Lunca Siretului
Și-am strins sub copite
Stelele tapite
Pin ce-am obosit
Și ne-au priponit
Cu arcan de flori
Ceată de feciori,
Aici ne-au adus,
Și
La joc ne-au pus.

Ascultați noroadelor

DUPĂ UN COLIND DIN
COMUNA LITENI, SUCEAVA

Ascultați noroadelor
Că-nvelișul stelelor -
Poclada pocladelor -
N-are cum a hi schimbat,
Ca poclada de la pot.
Stele nu-s pe seminție,
Una mie, alta pe,
Nici pilaștri
De jugaștri,
Pentru noaptea dintre aștri.

Ascultați, că nu-i de șagă
Să-nnoptezi o lume-ntreagă,
Nici să dai la viață brinci
Între beznele adânci.
Unde cerul se despică,
N-a mai răsărit nimic,
Nici sămința nu mai pică,
Nici puiul de rindunică
N-a zburat din cuib, de frică,
Nici părinții săi rămași
În silhă de nourași
N-or mai ști pe unde sint
Mărginile de pământ
Și-or pieri purtind în gușă
Boț din norul de cenușă.

Ascultați, cit se mai poate
Și-ntre zările-nstelate
Încă mai rotește ora
Un pământ al tuturor.

SĂ TRĂIASCĂ ȘI ROMÂNIA, ȚARA

Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin și nu minăți
Și cuvântul mi-ascultați!
Am pornit iar plugușorul
Să ne-asculte-ntreg poporul,
Am pornit înveșmîntați
Cum e datina-n Carpați
Să vă urăm sănătate
Pace și prosperitate,
Și-am încălecat
Pe cai învățați,
Cu friu de mătasă
Cît vița de groasă
Și în scări ne-am ridicat
Să alegem loc curat
De arat și semănat.

Am căutat în sus și în jos,
Dar n-am găsit loc mai frumos
Ca aici, la noi, acasă
Unde viața-i luminoasă
Și piinea-i cea mai gustoasă,
Unde-și are temelie
Țara noastră, România.
Trageți plugul urători
Pentru-o viață fără nori
Și în inimi numai flori!

Minăți măi, hăi, hăi!

Noi venim c-un plug de soare
Să vă fie viața floare,
Să vă urăm dumneavoastră
Cu toată dragostea noastră,
Ca urarea să ne fie
Primită cu bucurie,
În cuvînt — împărătească —
Ne-a pus Țara Românească
Piinea dulce-nmiresmată
De mireasmă țara toată
Pin-la vară să adie
Din văzduh la temelie,
Și-am luat din zări lumină
Prospețime de grădină
Nuci și mere din Moldova
Să ne fie dulce slova
Și-a ieșit de sărbătoare
Transilvania-n pridvoare
Și ne-a dat îmbietor
Soarele din porți de dor

Să vă fie viața toată
De lumină luminată
Și de piine-nmiresmată
Și de mere bucurată!
Să-aveți zilele senine
Pentru-al țării noastre bine!

Minăți măi, hăi, hăi!

Hai, porniți frumosul plug
Să aducă-n lan belșug.
Să se-nalțe-n urma noastră
Spicul — pasăre măiastră —
Și să-i fie-nsoțitor
Soarele din tricolor
Că aici, ctitori de piine,
Noi am fost și vom rămîne.
Trageți brazdă argintie
Pentru maica Românie
Că avem din străvechime
Cerule blind peste coline,
C-am iubit-o veac de veac
Cu-o iubire fără leac,
C-am iubit acest pămînt
Din strămoși, cu jurămint,
Cu-o iubire milenară,
Vie dragoste de țară,
În pridvoare de Carpați
Au trăit viteji bărbați
Ce-au rămas prin veac eroi
Să ne apere de ploi,
Să ne apere de vînt
Pe acest străvechi pămînt.

Minăți măi, hăi, hăi!

Trageți brazdă roditoare
Că bărbați țara mai are.
Că-n pridvoare de Carpați
Se mai nasc și-acum bărbați
Ce veghează să-nflorească
Dulcea vatră părintească.
Fie-vă acum în zare
Glasul luminat de floare
Precum măru cel bogat,
Pentru marele bărbat
Care astăzi ne veghează
Cu o inimă vitează.

Să ne fie, de lumină,
Tineretea noastră plină!

Minăți măi, hăi, hăi!

Hai, flăcăi, întru cinstire
Trageți brazdă de iubire
Pentru Partid, al nostru far,
Ce ne conduce temerar!
Acum cînd casa ne e casă
Și-i dulce piinea de pe masă.

Cînd soarele român răsare
Din româneștile pridvoare,
Gîndurile noastre se îndreaptă
Spre cel ce a zidit o lume dreaptă
Și din popor a făurit stăpin:
Partidul Comunist Român.
Șaizeci de ani s-au împlinit
De cînd Partidul a pornit
Visul strămoșesc să-l faurească
Aici, pe vatra românească.
Pe temelii străvechi, din temelie
El a zidit o nouă Românie
Și ne-a condus, triumfător stegar
Spre-un viitor măreț, vizionar,
Sub comunistul soare luminos
Să-i fie drumul tot mai glorios
Căci pentru țara azi ni-i temelie
Programul comunistilor din România!

Minăți măi, hăi, hăi!

Noi venim c-un plug de rouă
Să arăm de viață nouă,
Noi venim c-un plug voinic
Soarele să dea în spic
Căci prin muncă încordată
Țara azi e mai bogată,
Holdele în spic mai grele
Și sub cer păduci de schele,
Mari uzine și furnale —
Rod bogat de cîncinale,
Trageți plugul tineresc
Pe pămîntul românesc
Că acum s-a încheiat
Adunînd un rod bogat
Primul an triumfal
Din noul cîncinal
Lăsînd porțile deschise
Pentru mai frumoase vise
Anului ce, iată, vine
Mirosind a flori și piine!

Minăți măi, hăi, hăi!

Trageți brazdă de mătasă
Că sintem la noi acasă
Și-avem pace în grădină

1982

SĂ INFLOREASCĂ PĂRINTEASCĂ!

Și în suflet doar lumină.
Ca în datina străbună
Peste lume azi răsună
Glasul păcii și-omeniei,
Glasul dulce-al României,
Pace să avem în țară,
Noi vrem pace planetară,
Nu! să spună fiecare
Armelor devastatoare,
Să-nflorească azi sub soare
Ora păcii planetare
Cît nu este prea tirziu
Pentru pulsul lumii viu,
Nouă pacea ne e dragă,
Să audă lumea-ntregă
Glasul de la București,
Al voinței românești,

Minați măi, hăi, hăi!

Țara noastră e zidire
Înălțată cu iubire,
Țara — floare între flori —
Stă pe braț de muncitori.
Astăzi scumpa Românie
Se înalță cu mindrie
Ca o casă luminoasă
Cu toți fiii ei acasă.
Noi sintem sub liber soare
Mindră țară muncitoare,
Neam de mesteri ziditori
Schele înălțind sub nori,
Nu rachete pe coline
Ci doar fabrici și uzine.
Pentru-a construi în voie
Noi de pace avem nevoie —
Nu de arme nucleare,
Nu de-un neutronic soare.
Vrem în pace să trăim
Limba păcii s-o vorbim
Să-nflorească-n bucurie
Socialista Românie.

Minați măi, hăi, hăi!

Piineea țării luminoasă
E ca soarele pe masă
Ea ne-adună fii și frați
Din vechime în Carpați.
Pe cimpia românească

Vrem doar holdele să crească.
Din sămînța cea aleasă
Crește piineea mai frumoasă,
Din griul cu drag ales
Vom avea bogat cules
Căci pe-acest pămînt sub soare
Piineea este sărbătoare
Dulce și alinătoare,
Piineea cît un prunc de mare.
Ea vorbește tuturor
De un pașnic, drept popor
Ce vrea pace, fericire,
Nu război și cîmitire.
Piineea dulce-a omeniei
E simbolul României.

Minați măi, hăi, hăi!

Scrie-n cartea de iubire
Că-avem țara moștenire,
Că din moși-strămoși avem
Patria — un țel suprem.
Pentru ea veghează tații
Ce ne-au apărat Carpații
Și-au visat prin veac — tezaur —
Țării, viitor de aur.
Azi cînd liniștea planetei
E pîdită de rachete,
Iată, spunem hotărît
Noi vrem pace pe pămînt,
Vrem să fie-ntre popoare
Pace și colaborare,
Să trăiască-n bucurie
Și a noastră Românie
Și să dea un rod bogat
Visul de strămoși visat.
Pentru-al nostru blind popor
Vrem un pașnic viitor
Și în comunista era
Vrem o patrie prosperă.
Visul nostru, îmîit,
Va da roade prin Partid
Că avem în noi țaria:
Ceaușescu — România.

Minați măi, hăi, hăi!

Iubit și drag conducător,
Părinte-al nostru-al tuturor,

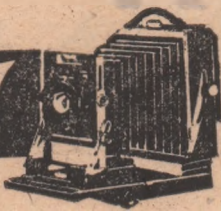
Noi tineretul României
Vă mulțumim cu bucurie
Pentru exemplul ce ni-l dați
Ca Fiu al păcii în Carpați
Mereu, neostenit luptînd
Să fie pace pe pămînt.
Noi toți care aici trăim
Cu Dumneavoastră ne mindrim
Că România azi în lume
Prin Dumneavoastră are nume
De țară-a păcii și-omeniei.
Aici, sub cerul României
În jurul Dumneavoastră azi
Sintem păduri de tineri brazi
Veghind cu dragoste supremă
Lumina soarelui din stemă.
Noi toți: români, maghiari, germani
Venim cu-ai noștri tineri ani
Urînd chemarea din Apel
Din pace să ne facem țel
Să fim așa cum ne-nvățați
Scut fericirii în Carpați.
Dați flăcări luminii roată
Să ne-audă lumea toată!

Minați măi, hăi, hăi!

Minați măi
Vrednici flăcări!
Anul nou în dulcea Românie
Să v-aducă pace, bucurie
Sorocova, vesele,
Să trăiți, să-nfloriți
Ca un măr
Ca un păr
Ca un fir de trandafir.
Tare ca piatra
Iute ca săgeata
Tare ca fierul
Iute ca oțelul
Să trăiți, să-nfloriți
Țara s-o împodobîți
Ca pe-o mindră, dulce grădină
Să vă fie viața numai lumină
Și să trăiască, să inflorească
România, țara părintească,
În frunte cu bravul conducător
Cu tot poporul, pentru popor.

La anul și la mulți ani!
Desen de SABIN ȘTEFANIȚA

CLIC!

Viața literar-artistică în imagini

Acordarea premiilor U.T.C. pe anul 1980: orice festivitate se încheie la fotograf

Lupta pentru pace a mobilizat conștiințele tuturor creatorilor români

Vasile Băran, D.R. Popescu și George Bălăță într-una din numeroasele călătorii de documentare organizate de Uniunea Scriitorilor: de la turnul de fildeș la compartimentul de personal

„Cenaclul „Confluente” într-o nouă deplasare în țară: literatura tinăra își ia notițe de la realitate

TÎNĂRA GENERAȚIE DE CREATORI A AVUT CUVÎNTUL!

LOVITURA DE ÎNCERCARE, LOVITURA DE MAESTRU

Fără îndoială, data de 30 iunie a acestui an va rămâne consemnată ca una importantă pentru Teatrul tineretului din Piatra Neamț, căci, la ora 19.30 a început spectacolul, în premieră, cu *Dragonul* de Evgheni Svart, spectacol primit de public și de critică în mod deosebit, cu elogii și cu un entuziasm aparte. O dată importantă pentru întregul an teatral, căci *Dragonul* s-a dovedit a fi un spectacol de vîrf al stagiunii, deși el nu părea a fi, la prima vedere, decît o „lovitură de încercare” a unui foarte tînr regizor de teatru. De fapt, debutantul **Victor Ioan Frunză** reușea, într-o operă teatrală unitară datorată și unui colectiv actoricesc ce-i înțelesese și-i slujise ideea unificatoare într-un mod fericit, să demonstreze talent incontestabil

dar și o maturitate de gîndire invidiabilă, o cunoaștere și o stăpînire a limbajului teatral neașteptate pentru un începător, mai mult, ca orice artist adevărat, încercînd a afirma o viziune regizorală personală. Sigur, *Dragonul* nu era un spectacol „perfect” sau neapărat „genial”, el nu era lipsit de unele exagerări de teatralizare sau de soluții prea spectaculare. Dar el a însemnat afirmarea fără echivocuri a unui regizor tînr de valoare.

Dealtfel, critica de specialitate, de-a lungul a citorva luni, a consemnat — citeodată și cu reveniri — importanța pe care debutul lui **Victor Ioan Frunză** cu *Dragonul* a avut-o în peisajul nostru teatral. Astfel, **Dinu Kivu** scrie: „S-o spunem hotărît, de la început: ne aflăm în

fata unuia dintre cele mai bune spectacole ale stagiunii. La Piatra Neamț — grație tînrului regizor **Victor Ioan Frunză** — s-a reușit, din nou, o performanță”. Iar **Marius Robescu**: „După opinia generală, spectacolul cel mai interesant al festivalului, revelația acestuia, l-a oferit tot Teatrului Tineretului, cu plesă lui **Evgheni Svart**, *Dragonul*... montarea tînrului regizor **Victor Ioan Frunză**”. **Aurel Bădescu** afirmă: „Tînrul, foarte tînrul regizor pare a fi o inteligență speculative, el citește în chip neașteptat textul și îl găsește în spectacol echivalente surprinzătoare... Un talent de excepție, cultivat”. Și **Victor Parhon**: „...*Dragonul*, cu care debutează strălucit în regia de teatru **Victor Ioan Frunză**”.

PROMOȚIA '81

Anul 1981 a fost un an fast pentru poezia tinăra. De acord, nu există poezie tinăra, așa cum nu există nici poezie bătrînă, ci doar — simplu — poezie. Actele de identitate poetică nu au rubrică pentru vîrstă. Există însă, cu voia actelor de identitate civilă, poezii tineri. Unde se poate plasa limita de vîrstă care să-i distingă? Poate la 30 de ani, poate puțin mai tîrziu. Despre poezii tineri de la noi, cei care au astăzi sub 30 de ani, va fi vorba aici — 1981 în poezie a fost și al lor. Un bun de preț le stă în preajmă: credința că formează o „generație”, că au ceva nou de spus, că — fiecare în felul lui propriu — pune umărul la ivirea unei cotituri în veacul poetic pe care-l trăim.

Ce a însemnat pentru acești „tineri poezii” anul 1981? A fost anul în care a continuat seria debuturilor de valoare, în care noua „promoție” a continuat să-și facă „ieșirea în lume”. În 1979 debutaseră

Traian T. Coșovei, Eugen Suci, Emil Hurezeanu, Denisa Comănescu. În 1980 a venit rîndul pentru **Nichita Danilov**, **Matei Visniec**, **Liviu Ioan Stoiciu**, **Aurel Pantea**, **Magdalena Ghica**, **Mircea Cărtărescu**, **Ioan Moldovan**. Pentru cititorul cît de cît familiarizat cu poezia care se scrie azi la noi, numele acestea spun deja mult. Li s-au alăturat în 1981, alte debuturi de marcă: **Ion Stratan** cu volumul *Ieșirea din apă*, **Marta Petreu** cu *Aduceți verbele*, **Ion Muresan** cu *Cartea de iarnă*, **Florin Iaru** cu *Cinzele de trecut strada*, **Lucian Vasiliu** cu *Mona-Morada*. Se adaugă acum, mirosînd încă a cerneală tipografică și a sărbătorii de iarnă, volumul *Un război de o sută de ani* al **Marianei Marin**. Sint — se înțelege — debuturile semnificative ale anului. Au mai fost și altele, modeste ori promițătoare, ce nu-si au oricum locul în cronica certitudinilor unui an.

Cu promptitudine au co-

mentat cărțile colegilor lor de „promoție” **Liviu Antonesei**, **Lucian Vasiliu**, **Radu Săplăcan**, **Marius Lazăr**, **Nicolae Băciut**, **Respirînd** toate aerul impetuos al „promotiei”, cele șase cărți pe care le-am numit afirmă șase formule poetice individualizate (cum s-ar putea alfel?) și originale. **Ion Stratan** e un ermetic disimulat în spatele marii sale disponibilități lingvistice, inteligent și inventiv; **Marta Petreu** scrie o poezie cristalizată în forme lapidare, acut-cerebrale; **Ion Muresan** se desfoară în extraordinare poeme ample, în același timp filozofice și de o puternică concretete; **Florin Iaru** e un sentimental care își ascunde gravitatea în spatele jocului împins pînă la bufonadă și prestidigitatie; **Lucian Vasiliu** scrutează cu ironie rece semnificațiile din spatele evenimentelor; în sfîrșit, **Mariana Marin** scrie o poezie și tandră și gravă, făcîndu-ne să medităm la viață și moarte, la bucurie și la suferință și dînd ludicului o notă tragică.

O NOUĂ REVISTĂ A TINERILOR

În după-amiaza zilei de sîmbătă, 19 septembrie 1981, citiva redactori și colaboratori de la *Scinteia tineretului* au coborît cu înfrigurare scările spre acele încăperi subterane ale Casei Scintei în care funcționează rotativele: se tipărea primul număr din *Suplimentul literar-artistic* al *Scintei tineretului*. Începînd din acea zi, tinăra generație de creatori din România avea la dispoziție o nouă publicație pentru a se afirma, pentru a-și face cunoscută opinia în probleme importante de cultură și artă. La *Cenaclul „Confluente”*, care se dovedise deja un potrivit cadru de promovare a creației tinere și a spiritului inovator, revoluționar, se adăuga astfel acest supliment — o adevărată revistă — ca o completare firească a mijloacelor de formare și afirmare puse la dispoziția unei

generații de scriitori și artiști foarte inezestrați.

Apariția *Suplimentului* a avut un ecou extraordinar în rîndurile tinere generații. Cea mai bună dovadă o constituie entuziasmul cu care tinerii scriitori, compozitori, pictori, actori, arhitecți, sculptori, interpreti și-au oferit colaborarea. Echipa de redactare a *Suplimentului* și-a lărgit astfel rîndurile pînă la a cuprinde aproape pe toți tinerii creatori din țară. I-a cuprins, în orice caz, pe cei mai valoroși, ale căror semnături pot fi văzute în paginile noii publicații.

O bună primire i s-a făcut *Suplimentului* și în presă. Iată cîteva extrase edificatoare: **România literară** — „*Suplimentul literar-artistic* al *Scintei tineretului* și-a delimitat un profil inconfundabil în peisajul publicisticii noastre culturale și a de-

venit, dintr-o inițiativă frumoasă și entuziastă, o veritabilă revistă, nu numai deschisă tinerilor, ci și caracterizată de spirit tineresc”. **Viața studentească** — „*Suplimentul literar-artistic* al *Scintei tineretului* se anunță, nu doar prin *Cuvîntul înainte*, o veritabilă tribună pentru educarea patriotică, revoluționară a tinerilor scriitori, muzicieni, artiști plastici, actori și regizori, pentru afirmarea lor plenară, sub semnul artei angajate, demne de zilele epocii socialiste în care trăim”. **Săptămîna** — „*Suplimentul literar-artistic* al *Scintei tineretului* trebuie salutat ca o prezentă cu personalitate”. **Informația Bucureștiului** (prin *Cuvîntul* lui **Gheorghe Tomozei**) — „O nouă generație de creatori de artă ni se propune și ea va avea un cuvînt greu în posibile istorii ale culturii românești”.

TÎNĂRA GENERAȚIE DE CREATORI A AVUT CUVÎNTUL!

DEBUT DE EXCEPȚIE

Un eveniment în ordinea aparițiilor editoriale ale ultimului an trebuie considerat scurtul volum de narațiuni **Povestiri terminate înainte de a începe** a lui Sorin Preda. Carte de o maturitate a talentului și a mijloacelor de expresie incontestabile, volumul lui Sorin Preda s-a bucurat de o apreciere favorabilă, meritată, din partea criticii care a subliniat virtuțile prozei satirice de bună calitate a lui Sorin Preda precum și siguranța în a-și construi efectele în planul ficțiunii. S-a spus despre „Povestiri terminate înainte de a începe” — că este cartea unui tânăr talentat, inteligent, bun cunoscător (de pe acum) al

meseriei de prozator. Mîna e sigură, ochiul viu și malitios. Umorul, vizibil peste tot, e sec, uneori de tipul absurd, și provine fie din observarea unui limbaj sau a unui comportament, fie din acea atitudine detașată pe care am scmnalato, a naratorului. Detașarea naratorului, discreția în obținerea unor efecte percutante, economia de mijloace și priceperea în selectarea lor sînt, iată, calități esențiale pentru a confirma un prozator. Nu mai puțin povestirile lui Sorin Preda comunică o viziune unitară. Vasile Mihăescu observa în această ordine de idei că „universul său (...) rămîne de o spectaculoasă coerență (...)

schita Dodu l-ar fi incintat și pe I.L. Caragiale”. Si cu acest aspect atingem o dimensiune de fond a originalității scrisului lui Sorin Preda. Se poate spune în două cuvinte că formula sub care se așază proza sa ar fi în chip esențial: „Înapoi la Caragiale!” În deosebire de Marin Preda, care căuta a descoperi grăuntele de sublim în spatele oricărui gest, a oricărei atitudini, reacții, caracter etc., oricît de rizibile sau deconcertante ar fi aparențele, Sorin Preda scrie, în spiritul autorului celebrelor Momente... dar cu mijloace acut personale, o proză în care iluziei i se retează orice drept la existență.

ASCENSIUNEA UNEI COMPOZITORE

În cadrul celei de-a IX-a ediții a Festivalului George Enescu, în seara de 17 septembrie, într-o joi, a avut loc, în Studioul de concerte al Radio-televiziunii, premiera operei de concert **Crăiasa zăpezii** de Liana Alexandra. Moment important atît pentru tinăra compozitoare, cît și pentru peisajul românesc muzical contemporan. Căci **Crăiasa zăpezii** înseamnă pentru Liana Alexandra apropierea sa de problematica muzicii pentru copii, perimetrul oarecum neglijat de creatorii contemporani, în timp ce pentru muzica românească reprezintă o necesară împănare a repertoriului de gen. Situată prin forța apelului ei de pace, iubire și bună în-

telegere în punctul de confluență al vîrstelor, lucrarea Liane Alexandra dobîndește un plus de dramatism, fin tensionat. Consemnînd evenimentul, presa a relevat semnificațiile acestei creații. Astfel, Alfred Hoffman scria: „Liana Alexandra este o compozitoare ce ne-a obișnuit în ultimii ani cu continuitatea succeselor ei internaționale... faptul că opera **CRĂIASA ZĂPEZII** a fost inclusă în programul Festivalului Enescu se datorește, fără îndoială, valorii indubitabile a lucrării”. Dealtfel, succesul operei de concert amintite nu este unicul din acest an al tinerei compozitoare. Premiul Uniunii Compozitorilor ce i-a fost de-

cernat pentru **Concertul pentru flaut, violă și orchestră** — el s-a cîntat pentru prima oară la noi la 21 aprilie, tot într-o joi — confirmînd, o dată mai mult, talentul dar și munca asiduă ale compozitoarei. Lucrarea a avut prima audiere la Upsala — fiind, dealtfel, o comandă a Universității din Upsala —, sub bagheta dirijorală a lui Harion Ionescu-Galați (soliști Veronica Berș și James Horton) și a fost primită excepțional de critica americană. Iată, Jan Kask afirmă în ziarul „Constelația este neobișnuită atît în ceea ce privește combinarea solistilor, cît și a instrumentelor din orchestră. Publicul a audiat lucrarea concentrîndu-se vîdit”.

MATURITATE EDIFICATOARE

La 2 septembrie 1981 pictorul **Virgil Măncas** deschidea la galeria **Căminul artei** prima sa expoziție personală organizată în Capitală și, totodată, prima după primirea sa ca membru al Uniunii Artiștilor Plastici. Pentru prima dată în biografia artistică a pictorului a avut loc o confruntare complexă a creației sale cu publicul și critica de specialitate, o confruntare făcută de pe poziția profesionistului căruia nu i se mai lartă stîngăciile și ezităriile din perioada formării. Virgil Măncas a ieșit victorios în urma acestui examen dificil. Tinărul pictor se remarcă

printr-o viziune personală asupra imaginii plastice, prin acuratețea desenului, a formelor și fundalurilor, prin stăpînirea culorilor, printr-o mișcă artistică care ne trimite cu gîndul la rosturile și sensurile profunde ale picturii de odinioară. Dintre debuturile înregistrate în ultima vreme cel al lui Virgil Măncas se detașază prin asumarea orgolioasă a unui drum propriu care, chiar dacă nu place modernistilor de ultimă oră, are marile avantaje de a fi străbătut cu mijloacele exclusive ale talentului și respectului față de actul de creație artistică.

Firește, calitățile deosebite ale picturii lui Virgil Măncas nu au trecut neobservate de către cronicarii plastici. Iată două exemple edificatoare în acest sens: „Virgil Măncas izbuteste într-o serie de lucrări, cîteva excepționale, și excepționalul vibrației lor aruncă o lumină frumoasă asupra întregii sforțări”. (Tudor Octavian). „...Virgil Măncas are calități, sobrietate, cunoaște secretele profesiei, este sensibil și, lucru esențial, dispus să facă pictură, asumîndu-și prin aceasta o condiție dificilă dar unică, de neegalat”. (Virgil Mocanu).

ÎN FILMUL ROMĂNESC, O NOUĂ STEA

Descoperită de regizorul **Iulian Mihu** pe un calendar și distribuită într-un rol principal (**Lumina palidă a dărilor**), **LILIANA TUDOR** a însemnat un debut promițător care a impus un talent autentic, plin de expresie. După **Punga cu libelule**, la scurt interval, a reapărut în **Probleme personale**, un film de **David Reu**, care peliculă n-a reușit o ruptură în lungul sir de producții monotone, dar a reușit să reconfirme talentul unui actor mai puțin distribuit, **Traian Stănescu**, și să ofere tinerei actrițe o partitură în care să facă dovada întregului ei potențial artistic. Dacă

primul ei film a coincis cu un eveniment cinematografic, ceelelate două, **Punga cu libelule** și mai apoi **Probleme personale**, deși modeste, o apropie pe **Liliana Tudor** de interpretarea personajului feminin actual. Capacitatea de transpunere, aerul ușor meditativ, răbunirile și imaginile de solitudine sau cele care narează avaturile unei povești de dragoste dau adevărata dimensiune a acestei actrițe impuse de filmele ultimilor ani. Poate că aceste circumstanțe sînt de natură să releve talentul acestei actrițe, posibilitățile ei diverse. Nicuțae

Ulieru (Săptămîna) semnala chiar că **Liliana Tudor**, cu acest film își „conturează un început de carieră cinematografică”. **D. I. Suchianu** scrie în **România literară** că „Liliana Tudor vorbește limba pasiunii absolute, intransigente, cu aparențe absurde, care în fond nu erau absurde deloc, ei doar sublimă”. **Mircea Alexandrescu** în **Contemporanul**, afirmă că „Cei pe care-l ajută expresivitatea propriului lor chip și vibrația personalității lor artistice fac aceste lucruri mai repede și mai bine. **Dorel Vișan**, de exemplu, **Liliana Tudor**”.

Viața literar-artistică în imagini

Serbările „Scinteii tineretului”: și verba manent...

Dintre cărțile de debut ale anului: totul ajunge la Muzeul literaturii

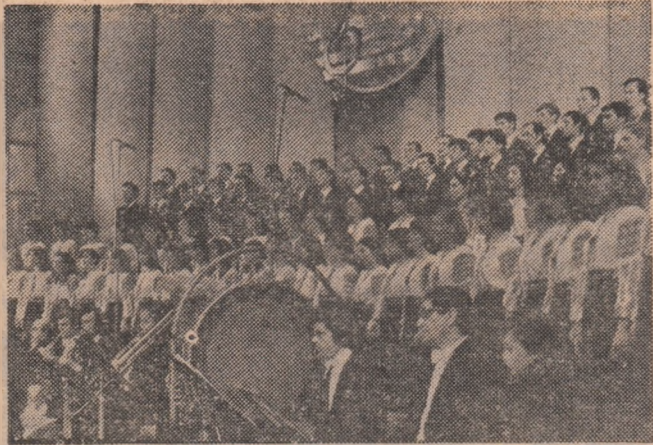
Ion Gheorghe: un arheolog al tinerei poezii

Un sfert de veac de la dispariția lui Nicolae Labiș: la Mălini chiar și poeții devin poeți

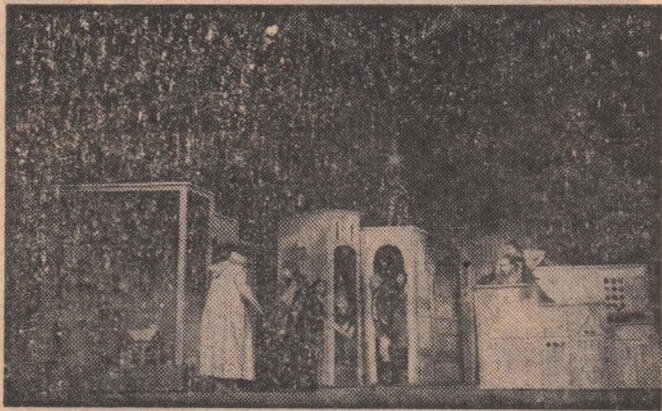
Viața literar-artistică în imagini

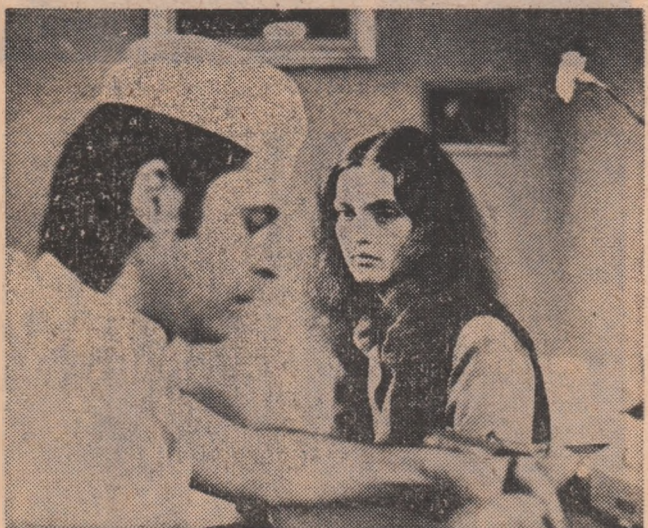
Concursul cîntecului politic pentru tineret: moment semnificativ al tinerei creații

În librărie: „De la Birca la Viena și înapoi”, de Adrian Păunescu: o nouă carte de reportaje în istoria liricii românești

Marele premiu al Festivalului de teatru de la Piatra Neamț a fost atribuit spectacolului „Dragonul”, în regia lui Victor Ioan Frunză: un debut ca-n basme

Liliana Tudor în „Lumina palidă a durerii”: o balerină pășește pe virful în cinematografie

Evenimente în biografia afectivă a tînărului creator

Muzică și antinevralgice

Cu Mihaela Bustuchină-Vlaicu

— Ce ți s-a întîmplat extraordinar în 1981?
— Să nu folosim cuvinte mari. Țin totuși să amintesc că am participat la Festivalul internațional de cîntece politice de la Soci și am obținut premiul televizunii.
— Poți să evoci atmosfera de acolo?
— Cînd mă-ntrebați de atmosfera de la Soci, deja uit de iarnă și revăd cu ochii minții plaja însorită, iar pe noi, concurenții din aproximativ 50 de țări, așteptînd diminețile să inotăm puțin și apoi să facem repetiții într-o sală tot pe

țărîmul Mării Negre; după amiază un urcuș pe munte... nu strica! A fost un prilej fericit de a ne cunoaște, de a-nvăța cîntece noi, de a ne bucura de vacanță. Inchipuți-vă un pianist scriind în mare viteză partitura unui șlagăr... Eu — învățînd melodia (pentru gala festivalului) și întrebînd apoi pe stradă tinerii: „Știți cumva cuvintele cîntecului...?” Le-am aflat pînă la urmă și am cîntat împreună cu sala!
— Ești și studentă la medicină. Cum ai încheiat anul V?
— Cu noi cunoștințe medi-

cale, cu media zece...
— Chiar zece?
— Mi-e rușine, dar chiar zece a fost, și eu un premiu la Sesiunea de comunicări științifice de la Tirgu-Mures.
— Povestește-mi o întîmplare amuzantă din viața ta de studentă.
— Scriam într-o zi medicația unui pacient. El mă privea zîmbind. La un moment dat mi-a spus: „Decît să-mi dai medicamente, mai bine mi-ați cînta «am lubit iubire pură». M-aș face mai repede sănătos”. I-am dat totuși medicamente...

Un eveniment: Mugur-Constantin Nedelciu

Autointerviu cu Mircea Nedelciu

— Mircea Nedelciu, cum a fost pentru tine anul 1981?
— Lung.
— După cite știi nu a fost un an bisect!
— Nu, dar aproape în fiecare zi am așteptat cite ceva.
— Spre exemplu, apariția celei de a doua cărți de proză scurtă, „Efectul de ecou controlat”?
— Este o carte a cărei apariție a trecut neobservată în primul rînd pentru autorul ei.
— De ce?
— Pentru că la numai cîteva săptămîni după ieșirea ei de sub tipar a venit pe lume și Mugur-Constantin Nedelciu.
— Și?
— Am uitat că sint cititor și autor de cărți, ba chiar m-am trezit deodată față-n față cu toate cărțile citite de mine, scrise sau proiectate.
— Cum adică?

— E prima dată cînd mi se întîmplă ca cineva, despre care pînă atunci inventasem tot felul de povești, un personaj deci, să devină ființă vie. Pînă acum mi s-a întîmplat mai mult invers. Apoi, modul în care descoperă el lumea, uimirea aia cu care-și privește propriul picior de parcă ar vedea extraterestri, reacțiile lui sincere la oricare stimul, toate astea îmi par a alcătui un model ideal al structurii artistice. La fel ar trebui să ne mirăm zilnic de milioanele de minuni din preajma noastră, să nu o facem niciodată pe atotștiutorii.
— Și totuși, care-i atitudinea lui Mugur-Constantin față de „Efectul de ecou controlat”?
— De indiferență, dar...
— Dar ce?
— Mă gîndesc că atunci cînd eu aveam vîrsta lui de acum

(cinci luni), în gospodăria tatălui meu se aflau trei cărți mari și late: un manual al apiculturului, o carte de pomicultură intitulată simplu: „Mărul” și ediția 1940 a cărții de bucate a Sandei Marin. Cînd apropiam vîrsta de patru ani citeam binisor capitole întregi din prima. Între timp biblioteca familiei nu se mărise deloc. Mă întreb, deci, cit il va ține această indiferență și pe zăre din cele cîteva sute de cărți din „gospodăria” tatălui său o va alege ca abecedar. Mai ales că pînă împlinește el patru ani eu insumi aș dori să mai fac publice vreo două cărți.
— Ce vă dorii pentru 1982, încă o carte sau încă un copil?
— Sincer, și una și alta!
— Concluzie: Atunci să urăm cititorilor și cititoarelor noastre „La mulți ani!”.

O sută cincizeci de zile la trapez

Cu Carmen Galin

— Popularitatea dv., Carmen Galin, mărturisesc să fi crescut prin acest nou rol, Fany Ghica, din „Saltimbanci”.
— Vedeți, de obicei, actrițele, am făcut-o și eu, se plîng în diverse discuții, și ne vom plînge în continuare, că ducem lipsă de personaje feminine, că în scenariile noastre femeia e mai mult obiect de decor. În acest caz fericit, și vă rog să subliniați cuvîntul, parțitura a fost extraordinar de generoasă.
— Aceasta îl și obligă pe actor...
— Am căutat de aceea să acopăr parțitura din toate punctele de vedere, ca interpretare actricească, și nu mai puțin ca performanțe sportive.

— Trapezistice!...
— Rolul acesta este un eveniment în viața mea, nu se compară cu nimic din ceea ce am făcut pînă acum ca timp de filmare, ca angajament pe toate planurile. Nu vreau să mă întreb în legătură cu faptul că am făcut un efort la trapez.
— Nu, nu am să întreb. Spectatorii vă admiră însă și în această ipostază.
— Dacă filmul o să aibă succes va fi cea mai mare răsplătă. Rolul Fany înseamnă un an și jumătate din viața mea. Doresc ca măcar un an și jumătate să se vorbească despre el.
— Ce anume a fost cel mai

greu și mai greu (în afară de trapez de care am promis să nu întreb)?
— Rolul a fost un adevărat maraton. Mi-ar fi părut rău să nu-l fi jucat eu. Mi-a părut rău și cînd l-am terminat. Personajul a fost mult îmbogățit prin scenariul Vasileică Istrate, și lumea circului aș putea spune că a devenit pentru mine o a doua lume, specială, miraculoasă. Cel mai greu însă a fost — să nu mă îndepărtez deci de întrebare — să realizez coerența personajului în decursul unei lungi perioade de filmare.
— Cîte zile ați filmat?
— O sută cincizeci.

O confirmare a valorii artei plastice românești

Cu Doina Simionescu

— Doina Simionescu, înainte de a comenta cea de-a XX-a ediție a Concursului internațional Juan Miró la care ai luat Marele Premiu, să aducem o precizare. Concursul este organizat de Fundația J. Miró din Barcelona, unde funcționează un centru de studii de artă contemporană care organizează permanent expoziții de amploare.
— Expozițiile acestea poartă semnături celebre, sint invita-te personalități marcante în viața plastică internațională. Acest concurs prezintă publicului desenul ca document al muncii artistului, mărturisirea sinceră, directă a gândului surprins în momentul nașterii sale.
— Să închidem paranteza și să ne întoarcem la ediția cu numărul 20 la care ați luat marele premiu și la care v-ați

prezentat cu cîteva din lucrările pe care le întulesc întregate unui ciclu.
— Bineînțeles! Eu nu am lucrat special pentru concurs. Lucrările fac parte dintr-un ciclu pe care l-am început cu mulți ani în urmă și pe care îl dezvolt continuu. Am acum un număr apreciabil de desene cu care mă voi prezenta anul viitor într-o expoziție personală la Fundația J. Miró, la Barcelona, cînd se va inaugura cea de a 21-a ediție a concursului. Ideea acestui ciclu este ușor descifrabilă — surprind semnul născut din gîndul pur, misterios, din a-dincuri, altfel insondabile, din visele copilăriei poate. Inițial le-am numit desene ajutoare pentru lucrările mele de pictură și litografie. Acum însă au devenit lucrări în sine. Așa le simt eu și așa le lucrez.

— Aveți în față, alături de lucrarea originală Miró și placheta primită ca premiu, un teanc de ziare și reviste spaniole, în care au apărut articole referitoare la rezultatul concursului de desen.
— Nu sint foarte multe. Ceea ce mi se pare demn de menționat este că întreaga selecție românească se bucură de o frumoasă apreciere, și nu numai în acest an. Dar pentru că tinerii să discutăm mai ales de această ediție am să spun că din cele 300 de lucrări reținute la preselecție și intrate în concurs, 30 erau semnate de plasticieni români, majoritatea foarte tineri, absolvenți de numai 2 sau 3 ani. Aprecierile criticilor sint elogiase, au calificat lucrările ca excelente și au subliniat faptul că ele reprezintă tendințe diverse.

Evenimente în biografia afectivă a tînărului creator

Un premiu are importanță cînd stimulează lucrul

Cu Daniel Dimitriu

— 1981 a fost un an bun pentru tîne. A început cu un premiu...

— ...Premiul Uniunii Tineretului Comunist pentru „Singurătatea lecturii”. În această carte, o bună parte a comentariilor critice sînt consacrate poeziei tîne care ne-a servit un material incitant pentru exercițiul critic. Dealtfel nu e nimic surprinzător, poezia tînerilor este în momentul de față, hai să folosim un termen sportiv, eventual între ghilimele, într-o formă de invidiat. Decernarea acestui premiu a stimulat lucrul la masa de scris în primul rînd. Evenimentul s-a produs în momentul în care finisam o nouă carte, apărută ulterior, un eseu despre poezia lui Bacovia.

— Ai intrat în a doua întrebare. „Bacovia” n-a fost cartea unui jubileu, a fost o carte salutăată cu un entuziasm demn de toată invidia.

— Desigur, jubileul a fost o

coincidență și, într-un fel, un inconvenient. În mod obligatoriu cartea trebuia să răspundă și la întrebarea cine este Bacovia după 100 de ani de la naștere și aproape un sfert de veac de la moarte. Nu știu dacă am putut da cele mai inspirate răspunsuri. De fapt nu răspunsurile sînt totul, ci întrebările pe care o carte de critică le formulează față de un scriitor, mai ales față de un clasic.

— Ce poezi locuiesc acum „singurătatea lecturii” tale?

— Bineînțeles, poezia contemporană îmi ia mult timp deși scriu mai puțin despre ea decît altă dată. Să nu se creadă din asta că merită mai puțină atenție. Dar, spre deosebire de anii anteriori, am început, prin niște cărți, să mă gîndesc și la poezii altor virsute: „Bacovia” a fost una, o a doua, în lucru, se numește

„Introducere în opera lui Ion Minulescu” pe care sper să o pot preda Editurii Minerva la începutul verii viitoare. Cam asta se întîmplă deocamdată în „Singurătatea lecturii”.

— Rămii același care te știu. Nu vorbești decît despre lucruri gata făcute.

— Sau aproape.

— Să te feliciti că doi dintre recentii premiați pentru debut ai Uniunii Scriitorilor sînt, într-un fel sau altul, „junimiști”.

— Într-un fel, Liviu Ioan Stoiciu care a citit în cenaclul „Junimea” într-o perioadă de evazionism și care apoi s-a descurcat foarte bine pe cont propriu. În alt fel, Nichita Danilov pe care l-am urmărit de la debutul absolut în presă pînă la acest premiu. Evident, felicitările le merită numai ei, cenaclul „Junimea” și, implicit eu, pentru că am avut șansa de a-i fi cunoscut cu un ceas mai devreme.

O primă etapă a cunoașterii de sine

Cu Dan Verona

— Din punctul tău de vedere, ce a însemnat „Viața la treizeci și trei de ani”?

— Pentru mine „Viața la treizeci și trei de ani” a fost un semnal de alarmă. Am simțit timpul, în cinismul său imperial, trecînd cu tăvălugul peste ființa mea și am trăit dintr-o dată sentimentul că îmbătrînesc fără rost. M-am gîndit că la această vîrstă domnul nostru Mihai Eminescu devenise domnul cel pururi tînăr al limbii românești. Pentru unul ce se consideră poet în limba română este o temă de meditație, nu? Ca atare, m-am întregat încă o dată cine sînt, cîtă umbră fac pămîntului și dacă pămîntul îmi suportă

umbra. În poezie am văzut unica șansă de salvare, în poezia trăită ca proprie existență și nu ca „joc secund”. Din aceste, să le spunem „spaima”, s-au născut poemele cărții în discuție. Pentru mine „Viața la treizeci și trei de ani” este o primă etapă a cunoașterii de sine sau dacă vrei de imblinzire, prin sine, a lumii.

— Care este opinia ta vizavi de opiniile criticii exprimate față de această carte?

— Am avut o presă favorabilă. N-am a mă plînge. Am înregistrat și citeva surprize. Plăcute. Mai întii o premieră: Eugen Simion a scris pentru prima dată despre poezia mea. Mă bucur că prin apariția a-

cestei cărți l-am produs, la rîndul meu, o surpriză lui Laurențiu Ulici. O surpriză plăcută, după cum a lăsat să se înțeleagă. Aș menționa mai departe grupul de critici de la Convorbiri literare (de astădată prin semnătura lui Constantin Pricop) de atenția căruia continui să mă bucur. O semnătură statornică, pe care o eventual esec nu pare s-o dezarmeze: Alexandru Ștefănescu. Lecturi posibile asupra cărții au propus Dumitru Radu Popa și Costin Tuchilă. Și mărturisesc că am parcurs cu emoție articolul lui Mircea Martin, a cărui semnătură se vede atît de rar prin reviste.

Confesiunile unui șef de promoție

Cu Ion Bogdan Lefter

— Ion Bogdan Lefter, știu nu numai că ai terminat facultatea în 1981, ci și că ai fost șef de promoție pe țară!

— Fi drăguță și nu fă public lucrul ăsta!

— De ce nu? E un merit, orice-ai spune.

— O fi, dar e și un bun prilej pentru „prietenii” să-și ia revanșa — înțelegi ce vreau să spun!... Și asta pentru că șefia de promoție nu mai pare azi rezultatul frumoasei competiții a spiritelor ci mai degrabă un deget pus în dreptul

toțilarului-șef. Și cum așa ceva n-am fost niciodată...

— Șef, ne-șef, ești acum profesor. Unde? Și cum e?

— Sînt profesor în comuna Bercești, pe centura Bucureștiului. Profesor de engleză și română.

— Cum ai fost primit și cum se împacă profesorul cu partea literară?

— De primit am fost primit bine, cu simpatie chiar — probabil și pentru că nu prea

sînt acolo profesori atît de tineri. Am devenit într-un fel „copilul familiei”. Literaturizez, dar nu prea mult! Cu activitatea mea „extra-scolară”, ce să spun? Erau chiar în cancelarie niște reviste mai vechi cu articole de-ale mele, s-a aflat repede. S-a și întregit tot atît de repede că fac practic două slujbe în paralel, că timpul îmi e deci prețios. Directoarea mea (poți să-i notezi și numele: o cheamă Ana Stancică) a fost de la început foarte înțelegătoare.

Călătorii și rezultate

Cu Alexa Visarion

— Alexa, dacă nu mă înșel, ai avut premiera cu Woyzeck în luna ianuarie. Cum s-ar zice, ai început anul cu dreptul (ah, de ce n-o fi existînd vreun superlativ ca, de pildă „foarte dreptul?”)...

— Da, și mi-a mers destul de bine. Sigur, cu toate hopențele de rigoare. Am făcut Inghițitorul de săbii, la care tîne eram.

— Ai și trecut la film! Să fim nițel mai ordonați — deci, în teatru ce-ai mai lucrat?

— „Vizibil” nimic. Dar am avut șansa de a vedea mult teatru făcut de alții — doar știi cit e de importantă cultura, nu? —, am avut plăcerea de a cunoaște regizori, critici, lume de teatru și, să nu te mîri, am avut bucuria de a putea perfecta unele schimburi teatrale — și de dramaturgie și de regizori — între teatrul Giulești și alte teatre, de pe alte meridiane.

— Te referi la rezultatul călătoriilor tale la Moscova și în America?

— Uite cum a fost, așa, în

ordine cronologică. Am fost cu o bursă în America. Apoi a venit directorul artistic al teatrului Circle Repertory și a văzut la București mai multe spectacole, printre altele O noapte furtunoasă și Năpasta regizate de mine. Se pare că l-au interesat și atunci a propus ca un regizor să meargă acolo și să pună în scenă un Caragiale. La Moscova am fost cu prilejul Festivalului dramaturgiei românești în Uniunea Sovietică, cu care prilej am fost invitat să montez, chiar în această stagiune, la M.H.A.T. (Teatrul academie de artă din Moscova) O noapte furtunoasă — piesă încă nejuată în Uniunea Sovietică.

— Un mare interes pentru Caragiale, în toată lumea...

— Firește, e doar unul dintre marii dramaturgi ai lumii și cred că este de datoria noastră de a face ca spiritualitatea românească să fie cit mai cunoscută, să intre în circuitul mondial de valori.

— Cum e cu Inghițitorul de săbii?

— Păi l-am terminat și sînt nerăbdător să iasă la public. Altfel ce rost ar mai avea tot ce facem?

— Alexa, nu m-ar mira deloc să-mi spui că vrei să-l duci la Festivalul de la Cannes!

— Așa și e! Dar nu l-am propus eu, ci Consiliul culturii. Și pentru că ț-am vorbit de călătoriile mele și mai ales de bucuria rezultatelor lor, vreau să adaug că am făcut și o altă călătorie de studii în Franța unde l-am cunoscut pe directorul Festivalului de la Cannes, Gilles Jacob, care s-a arătat deosebit de interesat față de noul val al tinerilor cineaști români. Drept care, la ediția din '82, în afara participării noastre în concurs, vom avea și o zi dedicată tinerei cinematografii românești.

Pagini realizate de: MARIANA BRĂESCU, LIANA COJOCARU, MIRUNA IONESCU, IOAN LAZĂR și ALEX. ȘTEFĂNESCU

Viața literar-artistică în imagini

Festivalul de film de la Costinești: un adevărat festival de film

„Secvența”: vedeta Festivalului filmului pentru tineret de la Costinești

Revista „Luceafărul” și-a sărbătorit numărul 1000: de la bătrînețe pînă la tinerete...

„Iarna”, tablou din prima expoziție personală a lui Virgil Mancea; Iarna românească oglindită în pinzele sale

Fotografii de ION CUCU și ORESTE PLECAN

Post scriptum

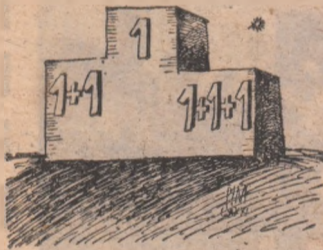
Addenda la literatura epistolară

Din maximele contemporanilor

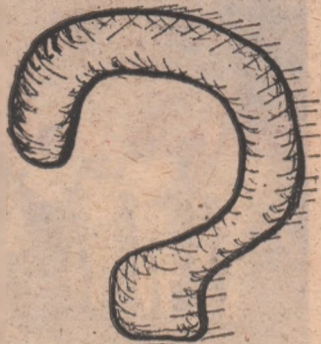
Topul P.S.-urilor

Utile cum dulci

Intrebare și răspuns

Scriitori fără voce

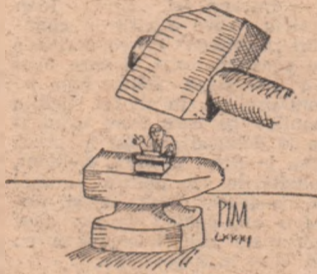
Strict interzis sub 16 ani

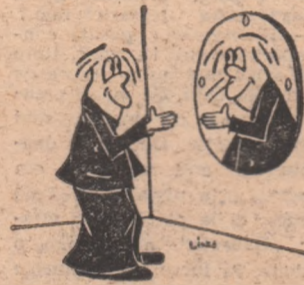
Viata in secolul vitezei

Pățimiri de reporter

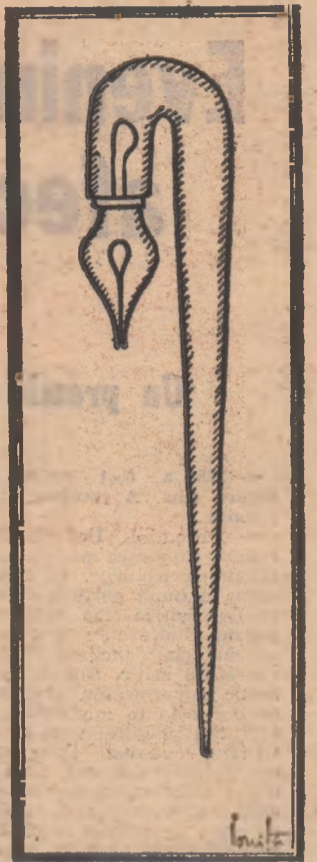
Prezentat și prezentator

Cuvinte prea inercușate

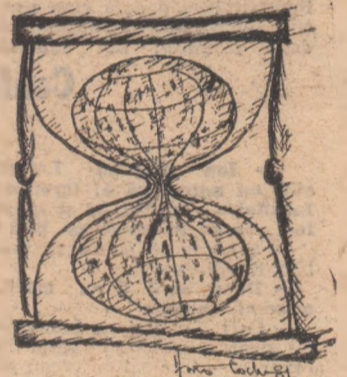
Demisol

Cherchez la femme

Momentul de suspense

Următorul număr al „Suplimentului literar-artistic al Scintei tineretului” va apare duminică, 10 ianuarie 1982. Abonamente se primesc la toate oficiile poștale din întreaga țară

EDIȚIE SPECIALĂ a paginii

realizată de MARIANA BRĂDESCU cu sprijinul caricaturiştilor MIHAI PĂNZARU-PIM, SORIN POSTOLACHE și FLORIN ȘTEFĂNESCU